

**Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rypinie
w 2021 roku**

Na podstawie art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej /tekst jednolity Dz. U. z 2021r. poz. 2268 ze zm./ przedstawiam sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rypinie w 2021 roku:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej jest wyodrębnioną jednostką organizacyjną administracji samorządowej realizującą zadania z zakresu pomocy społecznej na podstawie ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku. Współpracuje w tym zakresie z samorządem, organizacjami społecznymi i pozarządowymi, kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb oraz umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Do Ośrodka mogą zgłaszać się o pomoc wszystkie osoby, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej, w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej i ciężkiej choroby, bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych. Ponadto Ośrodek obowiązany jest udzielać pomocy osobom opuszczającym zakłady karne, uchodźcom, ofiarom zdarzeń losowych i sytuacji kryzysowych, klęsk żywiołowych lub ekologicznych, a także osobom uzależnionym od alkoholu i narkotyków oraz ofiarom przemocy w rodzinie.

W roku 2021 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rypinie realizował szeroki zakres zadań, wynikających z następujących ustaw:

- ustawy o pomocy społecznej;
- ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii;
- ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- ustawy o ochronie zdrowia psychicznego;
- ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

- oraz Uchwały Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023

Ośrodek podejmował także wiele dodatkowych działań w celu podnoszenia jakości i poszerzenia usług świadczonych dla najuboższych i najbardziej potrzebujących mieszkańców Rypina. Współpracował przy tym z wieloma organizacjami pozarządowymi, instytucjami oraz osobami prywatnymi.

W 2021r. Ośrodek realizował zadania własne z zakresu pomocy społecznej w ramach środków przekazanych przez Radę Miasta i dotacji celowych oraz zadania zlecone w ramach środków przekazanych przez Wojewodę.

Z zakresu zadań własnych realizowano:

1. przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych
2. opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym
3. przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych
4. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na zaspokojenie niezbędnych potrzeb i specjalnych zasiłków celowych,
5. przyznawanie pomocy rzeczowej,
6. udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
7. świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania,
8. kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca w tym domu,
9. kierowanie do ośrodka wsparcia osób wymagających opieki,
10. dożywianie dzieci,
11. sprawienie pogrzebu,
12. pracę socjalną, poradnictwo, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych i innych ważnych spraw bytowych.
13. Poradnictwo prawne i psychologiczne
14. Prowadzenie dwóch świetlic terapeutycznych w ramach przeciwdziałania alkoholizmowi.
15. Prace społecznie użyteczne
16. Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny
17. Współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo – wychowawczych.
18. Współfinansowanie pobytu dziecka w zakładzie opiekuńczo leczniczym.

Z zakresu zadań zleconych realizowano:

1. organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Budżet MOPS w 2021r. wynosił 6 746 046,57 zł w tym:

- 3 412 173,57 zł dotacje,

- 3 333 873,00 zł środki własne

W poszczególnych rozdziałach budżet przedstawiał się następująco:

252 885,00 zł	Przeciwdziałanie alkoholizmowi /działalność świetlic terapeutycznych/
48 669,00 zł	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej – dotacja
1 392 187,00 zł	Zasiłki i pomoc w naturze/zasiłki okresowe, celowe/ w tym - 1 177 711,00 zł dotacja
560 088,00 zł	Zasiłki stałe – dotacja
839 683,00 zł	Ośrodki pomocy społecznej /utrzymanie ośrodka pomocy społecznej/ w tym – 267 718,00 zł dotacja
1 116 240,00 zł	Usługi opiekuńcze /w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi/ w tym: – 632 395,00 zł dotacja na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi - 50 711,00 zł dotacja na realizację usług opiekuńczych w ramach Programu 75+
171 481,57 zł	Pozostała działalność /m. in. sprawienie pogrzebu przez gminę, zapewnienie schronienia osobom bezdomnym, działania osłonowe/ - 5 457,57 zł dotacja Kujawsko -pomorska TELE OPIEKA - 56 924,00 zł dotacja Program WSPIERAJ SENIORA
889 300,00 zł	dożywianie dzieci i dorosłych, w tym – 608 500,00 zł dotacja
1 014 560,00 zł	Domy pomocy społecznej /opłatność gminy za osoby skierowane do dps/
200 500,00 zł	Współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo – wychowawczych
20 714,00 zł	Współfinansowanie pobytu dziecka pozbawionego opieki i wychowania rodziców umieszczonego w zakładzie opiekuńczo-leczniczym, przez sąd
107 729,00 zł	Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny – 4 000,00 zł dotacja.
11 260,00 zł	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie
116 750,00 zł	Prace społecznie użyteczne
4 000,00 zł	Zarządzanie kryzysowe

Budżet został zrealizowany w 97,01 %

Wydatki wyniosły **6 544 504,31 zł** w tym:

230 217,07 zł	Przeciwdziałanie alkoholizmowi /działalność świetlic terapeutycznych/
48 668,37 zł	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej – dotacja
1 355 055,00 zł	Zasiłki i pomoc w naturze/zasiłki okresowe, celowe/ w tym - 1 157 305,00 zł dotacja
554 364,52 zł	Zasiłki stałe - dotacja
836 633,66 zł	Ośrodki pomocy społecznej /utrzymanie ośrodka pomocy społecznej/ w tym – 267 577,83 zł dotacja
1 093 867,35 zł	Usługi opiekuńcze /w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi/ w tym: – 630 334,02 zł dotacja na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 50 711,00 zł dotacja na realizację usług opiekuńczych w ramach Programu 75+
160 437,50 zł	Pozostała działalność / m. in. sprawienie pogrzebu przez gminę, zapewnienie schronienia osobom bezdomnym działania osłonowe/ – 3 190,87 zł dotacja Kujawsko -pomorska TELE OPIEKA – 56 572,23 zł dotacja Program WSPIERAJ SENIORA
802 571,29 zł	dożywianie dzieci i dorosłych, w tym – 549 119,28 zł dotacja
1 014 198,23 zł	Domy pomocy społecznej /opłatność gminy za osoby skierowane do dps/
195 678,46 zł	Współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo – wychowawczych
20 477,61 zł	Współfinansowanie pobytu dziecka pozbawionego opieki i wychowania rodziców umieszczonego w zakładzie opiekuńczo-leczniczym, przez sąd
105 339,00 zł	Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny – 4 000,00 zł dotacja
10 756,30 zł	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie
114 441,00 zł	Prace społecznie użyteczne
1 798,95 zł	Zarządzanie kryzysowe

Podział wydatków ze względu na źródło finansowania ukształtował się następująco:

- **dotacje – 3 321 843,12 zł**

- **środki własne – 3 222 661,19 zł.**

Udzielone świadczenia przedstawiały się następująco:

Zasiłki stałe

Zgodnie z art. 37 zasiłek stały przysługuje:

1. pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej.
2. pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Realizując zadanie wydano decyzje dla 102 osób na podstawie których wypłacono 1 013 świadczeń /w tym: 883 świadczenia dla 90 osób samotnie gospodarujących, 130 świadczeń dla 13 osób pozostających w rodzinie/. Na realizację zadania wydatkowano kwotę pochodzącą z dotacji w wysokości 554 362,52 zł.

Składki na ubezpieczenie zdrowotne

Zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt. 26 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych / t. j. Dz. U. z 2021r., poz. 1285 ze zm./ obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby pobierające zasiłek stały z pomocy społecznej niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu. Obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego tych osób obejmuje okres od dnia przyznania zasiłku do dnia utraty prawa do zasiłku. Podstawą wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne jest kwota odpowiadająca wysokości przyznanego zasiłku z pomocy społecznej. Wysokość składki na ubezpieczenie zdrowotne wynosi 9 % podstawy wymiaru.

Dla osób pobierających zasiłek stały z pomocy społecznej niepodlegających obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu – na podstawie wydanych decyzji opłacono 955 składki dla 98 osób na kwotę 48 668,37 zł. Wydatkowana kwota pochodziła w całości z dotacji.

Zasiłki okresowe

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Zgodnie z art. 147 ust. 7 od 2008r. gminy otrzymują dotację celową na pokrycie wydatków na zasiłki okresowe w części określonej w art. 38 ust. 3, tj. do wysokości 50 % różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem rodziny. Zgodnie z art. 38 zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego:

1. osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej
2. rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.

W przypadku osoby samotnie gospodarującej - zasiłek okresowy ustala się do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym, że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 418 zł miesięcznie /art. 38 ust. 2 pkt. 1/.

Kwota zasiłku okresowego ustalona zgodnie z ust. 2 nie może być niższa niż 50 % różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby.

W przypadku rodziny zasiłek okresowy ustala się do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny. Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 50% różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Wydano decyzje dla 430 osób na podstawie których wypłacono 3 223 świadczenia / w tym: 2 439 świadczeń dla 344 osób z powodu bezrobocia, 89 świadczeń dla 22 osób z powodu długotrwałej choroby, 456 świadczeń dla 74 osób z powodu niepełnosprawności, 1 świadczenie dla 1 osoby z powodu możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego, 238 świadczeń dla 64 osób z innych powodów niż wymienione/. Wydatkowana kwota na realizację zadania – 1 157 305,00 zł. pochodziła z dotacji.

Schronienie

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym /art. 17 ust. 1 pkt. 3 ustawy o pomocy społecznej/.

Udzielanie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego miejsca w noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych albo schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

Pomocy w postaci czasowego schronienia udzielono na podstawie decyzji 8 osobom bezdomnym i wymagającym schronienia. Łączna kwota wydatków na schronienie wyniosła 86 115,00 zł, w tym: - 68 055,00 zł w schronisku dla osób bezdomnych, - 18 060,00 zł w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

Dożywianie i posiłki

Zgodnie z art. 48 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej pomoc doraźna albo okresowa w postaci jednego gorącego posiłku dziennie przysługuje osobie, która własnym staraniem nie może go sobie zapewnić.

Pomoc przyznana dzieciom i młodzieży w okresie nauki w szkole może być realizowana w formie zakupu posiłków.

Osoba lub rodzina może otrzymać pomoc w formie rzeczowej w postaci produktów żywnościowych.

Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023 przyjęty Uchwałą Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018r. jest programem wspierania finansowego gmin w zakresie realizacji zadań własnych o charakterze obowiązkowym.

Celem Programu jest zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych.

Ze środków przekazywanych w ramach Programu gminy udzielają wsparcia osobom spełniającym warunki otrzymania pomocy wskazane w Ustawie z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej oraz spełniającym kryterium dochodowe w wysokości 150% kryterium, o którym mowa w art. 8 ww. ustawy.

Z Programu udziela się wsparcia w szczególności:

1. dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej,
2. uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub szkoły ponadgimnazjalnej
3. osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, w szczególności osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym.

Zapewnienie pomocy w zakresie dożywiania następuje w formie: posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

Pomoc w zakresie dożywiania była przyznawana nieodpłatnie osobom i rodzinom, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 150 % kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1.

W ramach programu ogółem objęto 1 139 osób, w tym: 203 dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej, 308 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub szkoły ponadgimnazjalnej, 659 osób otrzymujących pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej i udzielono:

- 2 408 świadczenia w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności dla 463 rodzin /1 118 osób w rodzinie/ na kwotę 539 800,00 zł;
- 322 rodziny /756 osób w rodzinach/ otrzymało świadczenia w postaci produktów żywnościowych na kwotę 45 922,20 zł;
- 24 021 świadczeń w postaci posiłków na podstawie decyzji wydanych dla 305 osób w tym: posiłki dla 76 dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej /4 876 świadczeń/, dla 104 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej /10 403 świadczenia/, dla 130 pozostałych osób otrzymujących pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej /8 742 świadczenia/ na kwotę 216 849,09 zł.

Całkowity koszt realizacji programu wyniósł 802 571,29 zł, z czego 549 119,28 zł pochodziło z dotacji.

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Zgodnie z art. 50 ust. 1 usługi opiekuńcze przysługują osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona.

Usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie zamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Zgodnie z art. 50 ust. 4 specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

- Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi – Zakres przyznanych specjalistycznych usług opiekuńczych obejmował zapewnienie dziecku z zaburzeniami psychicznymi rehabilitację fizyczną i współpracę ze specjalistami w zakresie wspierania psychologiczno – pedagogicznego i edukacyjno – terapeutycznego zmiernego do wielokrotnej aktywizacji osoby korzystającej ze specjalistycznych usług.

Specjalistycznymi usługami opiekuńczymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi objęto 35 osób. Zrealizowano 8 819 godzin usług. Koszt zadania wyniósł 630 334,02 zł i został pokryty w całości z dotacji.

Odpłatność z tytułu świadczonych usług wyniosła 72 706,60 zł.

Usługami opieki domowej objęto 30 osób samotnych, chorych i niepełnosprawnych, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagały pomocy innych osób, a były jej pozbawione.

W 2021r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rypinie złożył wniosek o dofinansowanie realizacji przez Gminę usług opiekuńczych w ramach Programu „Opieka 75+” i otrzymał dofinansowanie w kwocie 50 711,00 zł. Program pozwolił Ośrodkowi na zwiększenie dostępności usług opiekuńczych dla 13 osób powyżej 75 roku życia, poprzez zwiększenie ilości godzin, w środowiskach już objętych pomocą oraz przyznać pomoc w formie usług opiekuńczych 4 nowym osobom potrzebującym wsparcia.

Liczba świadczeń wyniosła 12 124 godziny. Wydatki wyniosły 463 533,33 zł, w tym 50 711,00 zł to dotacja.

Z tytułu świadczonych usług odpłatność wyniosła 31 131,25 zł.

Zasiłki celowe i w naturze

Zgodnie z art. 39 ust. 1-2 zasiłek celowy z pomocy społecznej może zostać przyznany w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, zakup ogrzewania, w tym opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, który nie podlega zwrotowi / art. 41 pkt. 1/.

Zgodnie z art. 40 ust. 1 i 3 osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, może być przyznany zasiłek celowy. Zasiłek celowy może być przyznany niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi.

Całkowity koszt zadania wyniósł 197 750,00 zł w ramach którego przyznano 622 świadczenia :

- 155 specjalnych zasiłków celowych dla 100 osób i rodzin na kwotę 34 970,00 zł.
- 65 zasiłków celowych na częściowe pokrycie kosztów zakupu leków lub leczenia dla 45 osób na kwotę 9 420,00 zł.
- 10 zasiłków celowych na częściowe pokrycie kosztów remontu mieszkania dla 10 osób i rodzin na kwotę 3 100,00 zł.
- 2 zasiłki celowe na zakup niezbędnych przedmiotów użytku domowego dla 2 rodzin na kwotę 500,00 zł
- 4 zasiłki celowe na zakup odzieży dla 4 osób na kwotę 650,00 zł
- 368 zasiłków celowych na zakup ogrzewania, w tym opału dla 232 osób i rodzin na kwotę 146 650,00 zł
- 18 zasiłków celowych na częściowe zaspokojenie innych niezbędnych potrzeb dla 12 osób i rodzin na kwotę 2 460,00 zł.

Pobyty w domu pomocy społecznej

Zgodnie z art. 54 ust. 1 prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej przysługuje osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych.

Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania oraz kierowanie mieszkańca gminy do domu pomocy społecznej jest obowiązkiem gminy. Gmina kieruje osobę ubiegającą się do domu pomocy społecznej, jeśli nie może zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych.

Odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej 28 osób wyniosła 1 014 198,23 zł.

Odpłatność osób zobowiązanych za pobyt w dps wyniosła 52 513,99 zł.

Sprawienie pogrzebu

Sprawienie pogrzebu przez Gminę Miasta Rypin przysługuje osobom zmarłym, które zamieszkiwały lub przebywały na terenie Miasta Rypina w przypadku braku osób lub instytucji wyrażających wolę jego dokonania, w tym osobom bezdomnym i należy do obowiązkowych zadań własnych gminy z zakresu pomocy społecznej.

W 2021r. sprawiano pogrzeb 2 osobom. Na ten cel wydatkowano kwotę 5 800,00 zł.

Prace społecznie użyteczne

Prace społecznie użyteczne to forma wsparcia skierowana do osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku jednocześnie korzystających ze świadczeń pomocy społecznej albo uczestniczących w kontrakcie socjalnym, indywidualnym programie usamodzielnienia, lokalnym programie pomocy społecznej lub w indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego. Prace te odbywają się bez nawiązania stosunku pracy ani umowy o pracę. Organizowane są one przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub działalnością na rzecz społeczności lokalnej. Wykonywanie prac społecznie użytecznych odbywa się na podstawie porozumienia zawartego między starostą a gminą, na rzecz której prace społecznie użyteczne będą wykonywane. Starosta refunduje gminie ze środków Funduszu Pracy do 60% minimalnej kwoty świadczenia przysługującego bezrobotnemu. Świadczenie to może być w całości finansowane z budżetu gminy.

Prace te mogą być wykonywane w wymiarze do 10 godzin tygodniowo.

Do odbycia PSU w okresie od marca do listopada 2021r. zostało łącznie skierowanych 67 osób, które przepracowały łącznie 12 860 godziny.

Łączny koszt PSU wyniósł 114 441,00 zł.

Finansowanie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej

Zgodnie z art. 191 ust. 8 i 9 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub placówce opiekuńczo – wychowawczej, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
  - 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
  - 50 % w trzecim i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka.

Na realizację tego zadania w 2021r. poniesiono koszty w wysokości 195 678,46 zł w tym:

- rodzinna piecza zastępcza – 101 608,16 zł
- instytucjonalna piecza zastępcza – 94 070,30 zł.

W pieczy zastępczej w 2021r., gdzie Gmina była zobowiązana do współfinansowania pobytu, przebywało 26 dzieci, w tym:

- instytucjonalna piecza zastępcza /placówka opiekuńczo wychowawcza/ - 6 dzieci
- rodziny zastępcze – 20 dzieci w tym:
  - rodziny spokrewnione – 1 dzieci
  - niezawodowe rodziny zastępcze – 6 dzieci
  - zawodowe rodziny zastępcze – 8 dzieci
- rodzinny dom dziecka – 5 dzieci.

Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny –

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2021r. poz. 1006 ze zm.) wprowadziła do systemu pomocy społecznej funkcję asystenta rodziny.

To rozwiązanie pełni inną rolę niż pracownik socjalny. Asystent ma być bliżej rodziny i jej problemów, a jego elastyczny, nienormowany czas pracy powinien być dostosowany do rytmu życia rodziny i jej realnych potrzeb.

Jego rola polega na niesieniu pomocy rodzinom dysfunkcyjnym, z małoletnimi dziećmi, w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, socjalnych, w tym w prowadzeniu gospodarstwa domowego, planowaniu wydatków i innych obowiązkach rodzicielskich.

Asystent wspiera rodziny wychowujące dzieci, zagrożone wykluczeniem społecznym, poprzez zmianę stosunku osób w rodzinie do własnej sprawności, podniesienie ich samooceny, wzbudzenie wiary we własne siły, a także pomoc w wykonywaniu najprostszych czynności, składających się na proces prowadzenia gospodarstwa domowego. Nadrzędnym celem jego pracy jest pomoc rodzinie w zachowaniu jej integralności, przeciwdziałanie konieczności umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej, poprzez pomoc w osiągnięciu przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, umożliwiającej jej wychowywanie dzieci. Jego praca wspomaga rozwój kompetencji wszystkich członków rodziny – rodziców i dzieci, czemu sprzyja indywidualne podejście do rodziny i jej problemów.

Do zakresu czynności asystenta rodziny należy w szczególności:

1. Opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym.
2. Opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej.
3. Udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego.
4. Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych.
5. Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych.
6. Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi.
7. Wspieranie aktywności społecznej rodzin.
8. Motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych.

9. Udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej.
10. Motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych.
11. Udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych.
12. Podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin.
13. Prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci.
14. Prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną.
15. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodzin.
16. Monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną.
17. Sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach.
18. Współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny.
19. Współpraca z zespołem interdyscyplinarnym i/lub grupą roboczą funkcjonującym na terenie miasta Rypina oraz innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

W ramach zadania zatrudniano dwóch asystentów rodziny.

Asystenci rodzin objęli wsparciem łącznie 38 rodziny (w tym 86 dzieci) przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

W 2021r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rypinie otrzymał dofinansowanie kosztów wypłaty dodatku do wynagrodzenia dla asystentów rodziny w ramach „Programu asystent rodziny na rok 2021r.” w wysokości 4 000,00 zł. Całkowity koszt zadania wyniósł 105 339,00 zł. Kwota 101 339,00 zł stanowiła wkład własny.

Współfinansowanie pobytu dziecka w zakładzie opiekuńczo leczniczym

Zgodnie z art. 18 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych /tekst jednolity Dz. U. z 2021r. poz. 1285 ze zm./, gmina właściwa ze względu na miejsce urodzenia dziecka, pozbawionego opieki i wychowania rodziców, umieszczonego w zakładzie opiekuńczo-leczniczym, w zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym lub w zakładzie rehabilitacji leczniczej przez sąd, jest obowiązana do współfinansowania opłaty za jego pobyt, w wysokości:

- 1) 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w zakładzie opiekuńczo-leczniczym, w zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym lub w zakładzie rehabilitacji leczniczej;
- 2) 30% w drugim roku pobytu dziecka w zakładzie opiekuńczo-leczniczym, w zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym lub w zakładzie rehabilitacji leczniczej;
- 3) 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w zakładzie opiekuńczo-leczniczym, w zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym lub w zakładzie rehabilitacji leczniczej.

Gmina w 2021r. była zobowiązana do pokrywania kosztów pobytu w zakładzie opiekuńczo – leczniczym u 1 dziecka. Koszt zadania wyniósł 20 477,61 zł.

Ze wsparcia świadczonego przez **Świetlice terapeutyczne** w ramach Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ciągu 2021r. skorzystało 52 dzieci.

Całkowity koszt funkcjonowania świetlic to 230 217,07 zł, w tym:

- wyżywienie – 19 382,28 zł.
- materiały do zajęć i edukacji oraz wyposażenie świetlic – 15 048,71 zł.
- koszty utrzymania lokalu /czynsz, internet, telefon, usługi, remonty, ubezpieczenie/ - 47 406,45 zł.
- koszty zatrudnienia personelu – 148 379,63 zł.

Świetlice realizowały zadania:

I. Opiekuńczo - wychowawcze

1. Zapewnienie dzieciom poczucia bezpieczeństwa
2. Pomoc w rozwiązywaniu problemów rodzinnych i osobistych
3. Wyrabianie poczucia odpowiedzialności za siebie i innych
4. Poznanie zasad zachowania się w miejscach publicznych
5. Nabranie szacunku dla pracy ludzkiej
6. Nauka tolerancji wobec innych ludzi
7. Wpajanie zasad higieny osobistej

II. Organizowanie warunków sprzyjających nauce:

1. Wprowadzanie zasad sprzyjających odrabianiu lekcji
2. Pomoc w odrabianiu lekcji domowych
3. Pomoc w nauce – niwelowanie braków z różnych przedmiotów
4. Rozwój indywidualnych zainteresowań

III. Rozwijanie zainteresowań plastycznych i muzycznych

1. Zapoznavanie dzieci z różnymi technikami plastycznymi
2. Wyrażanie uczuć, doznań, cech osobowości w różnych formach
3. Rozwój wyobraźni twórczej
4. Wyrabianie umiejętności słuchania muzyki
5. Poznawanie różnych gatunków muzyki
6. Wykorzystywanie prac plastycznych do zajęć terapeutycznych.

IV. Promowanie zdrowego stylu życia

1. Przystawianie wiedzy o zdrowiu
2. Odpoczynek – czynnik działający na psychikę i zdrowie
3. Przyroda jako czynnik oddziaływania na wychowanie, kształcenie właściwego stosunku do świata przyrody
4. Książki, czasopisma, prasa jako czynniki kulturotwórcze
5. Poznawanie kultury naszego regionu
6. Uczenie się konstruktywnych metod spędzania czasu wolnego

V. Organizowanie imprez okolicznościowych.

VI. Zajęcia terapeutyczne:

1. Udzielenie pomocy w odreagowywaniu emocji i napięć powstających na skutek wzrastania w urazowym środowisku domowym oraz niepowodzeń szkolnych i społecznych.

2. „Przepracowanie” podstawowych urazów przejawianych przez uczestników w relacjach z rówieśnikami i dorosłymi oraz w realizacji różnego typu zadań zarówno indywidualnych jak i grupowych.
3. Poznawanie emocji i sposobów radzenia sobie z nimi.
4. Diagnoza własnych i cudzych potrzeb.
5. Uczenie się współpracy i dbanie o swoją autonomię
6. Uczenie się lepszego pełnienia różnych ról.
7. Uczenie się korzystania ze swoich mocnych stron.
8. Uczenie się rozwiązywania konfliktów.
9. Poznawanie mechanizmów uzależnień oraz faz choroby alkoholowej, poznawanie zachowań w rodzinie wskazujących na współuzależnienie tych członków rodziny, którzy sami nie nadużywają alkoholu.
10. Uczenie się umiejętności asertywnych.

Zarządzanie kryzysowe

W okresie od dnia 20 marca 2020r. do odwołania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej obowiązuje stan epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 (§ 1 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii /t. j. Dz. U. z 2022r. poz. 340/.

W związku z powyższym Ośrodek realizował pomoc dla osób i rodzin, przebywających w izolacji domowej lub kwarantannie, i nie mogących sobie zapewnić własnym staraniem podstawowych produktów spożywczych lub posiłków.

Udzielenie pomocy nie wymagało przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydawania decyzji administracyjnej, a wydatki poniesione na udzieloną pomoc nie podlegały zwrotowi.

Pomocy udzielono 28 osobom i wydatkowano kwotę 1 798,95 zł.

Gmina Miasta Rypin w 2021r. przystąpiła do realizacji **programu „Wspieraj Seniora”** i realizował go samodzielnie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rypinie.

W ramach programu zrealizowano:

1. Promocję projektu:

- plakaty, które zostały wywieszane w newralgicznych punktach miasta
- ulotki, które zostały wyłożone w przychodniach lekarskich, aptekach, urzędach, w blokach na osiedlach mieszkaniowych
- bezpośredni kontakt pracowników Ośrodka z seniorami
- wykonanie toreb wielokrotnego użytku, z napisem reklamującym projekt „Wspieraj Seniora”, które zostały przekazane seniorom korzystającym ze wsparcia w programie.

2. Zakup środków ochrony osobistej dla pracowników ośrodka bezpośrednio realizujących zadanie (maseczki, rękawiczki).

3. Dodatki zadaniowe przyznane zgodnie z Regulaminem wynagradzania obowiązującym w Ośrodku, przyznane pracownikom Ośrodka, którzy brali udział w realizacji zadania.

3. Pracownicy socjalni realizowali wsparcie dla seniorów powyżej 70 roku życia oraz w koniecznych przypadkach, poniżej 70 roku życia, poprzez rozmowy wspierające, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych lub medycznych oraz dostarczaniu artykułów podstawowej potrzeby.
4. Pracownicy socjalni przyjęli 282 zgłoszenia z czego 262 zgłoszenia od osób powyżej 70 roku życia i 20 zgłoszeń od osób poniżej 70 roku życia. Wszystkie zgłoszenia wpływały bezpośrednio do pracowników Ośrodka, poza infolinią.
5. Wsparciem objęto 91 osób powyżej 70 roku życia oraz 7 osób poniżej 70 roku życia, których sytuacja zdrowotna i rodzinna warunkowała udzielenie wsparcia. Większość osób wspieranych kilkakrotnie korzystała z tej formy wsparcia.

Koszt realizacji Programu 56 572,23 zł pochodził z dotacji.

Opinia dla programu:

Program „Wspieraj Seniora” niewątpliwie wsparł gminę w realizacji wsparcia dla seniorów, którzy zdecydowali się na pozostanie w domu w powodu stanu epidemii Covid-19, rodzina nie mogła zapewnić im pomocy i ich stan zdrowia utrudniał im codzienne funkcjonowanie i zaspakajanie swoich niezbędnych potrzeb dnia codziennego.

Dużym plusem programu była możliwość gratyfikacji pracowników, którzy w ramach swoich obowiązków dodatkowo realizowali program.

Zaznaczyć należy, że w porównaniu do roku 2020 więcej seniorów, przekonało się do założeń programu i chciało skorzystać ze wsparcia oferowanego przez pracowników Ośrodka.

Kilkoro seniorów korzystało ze wsparcia przynajmniej raz w miesiącu i wsparcie to dotyczyło wielu płaszczyzn, nie tylko zrobienia niezbędnych zakupów.

Stwierdzić należy, że program był okazją do tworzenia solidarnego społeczeństwa i pomocy tym, którzy w tym okresie naprawdę jej potrzebowali i z niej skorzystali.

Projekt Kujawsko – Pomorska Tele-opieka

Miasto Rybin przystąpiło do udziału w projekcie „Kujawsko-Pomorska Tele-opieka”, który realizowany jest przez województwo Kujawsko-Pomorskie w partnerstwie z Kujawsko-Pomorskim Centrum Kompetencji Cyfrowych oraz gminami województwa kujawsko- pomorskiego. Projekt realizowany jest przez MOPS w Rybinie. Czas realizacji projektu od lipca 2021r do grudnia 2023r.

Projekt skierowany jest do osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, które ze względu na stan zdrowia, niepełnosprawność lub wiek nie mogą samodzielnie funkcjonować a wymagają opieki.

W ramach projektu świadczone są usługi tele -opieki w trybie 24 godz. na dobę przez 7 dni w tygodniu.

Uczestnicy projektu otrzymują bezpłatnie „bransoletkę życia”, czyli opaskę do tele-opieki, która jest urządzeniem alarmowo-monitorującym i służy do wezwania pomocy w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia.

Opaska posiada przycisk SOS, który służy do wysłania alarmu i nawiązania połączenia głosowego z pracownikiem Telecentrum w sytuacji zagrożenia. Posiada także czujnik pomiaru tętna i upadku oraz ma wbudowany nadajnik GPS, dzięki czemu w sytuacji wysłania alarmu SOS przez Użytkownika pracownik Telecentrum otrzymuje informację, gdzie użytkownik się znajduje i w jakie miejsce należy wysłać pomoc. Bransoletka wyposażona jest w kartę SIM

z indywidualnym numerem telefonu, co pozwala członkom rodziny lub opiekunom szybko skontaktować się z użytkownikiem dzwoniąc na numer opaski.

Projektem objęto 24 osoby zamieszkujące na terenie Miasta Rypin i spełniających kryteria uczestnictwa w projekcie.

Koszt projektu w 2021r. to kwota 10 967,97 zł, z czego 3 190,87 zł stanowiła dotacja.

Ogółem ze świadczeń pomocy społecznej w 2021 r. skorzystało 616 rodzin. Łączna liczba klientów pomocy społecznej w mieście wynosiła 1 420 osób, co stanowi 9,05 % ogółu mieszkańców miasta.

Liczba mieszkańców naszego miasta na koniec 2021r. – wynosiła 15 686 osób /zameldowanych na pobyt stały – 15 240 oraz czasowy - 446/

Pracą socjalną objętych było 1 848 osób, w tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej 428 osób.

Praca socjalna ukierunkowana jest na rozwiązywanie różnych problemów dotyczących osób lub rodzin, powodujących określone dysfunkcje w ich życiu lub prowadzących do ich wykluczenia społecznego.

Celem pracy socjalnej w wymiarze jednostkowym jest doprowadzenie, przy jednoczesnym wykorzystaniu potencjału osób, których dotyczy, do osiągnięcia stanu, w którym osoby te na miarę własnych możliwości będą mogły funkcjonować w społeczności lokalnej, wypełniać role społeczne i posiadać dostęp do określonych dóbr.

Najczęstszymi powodami korzystania z pomocy społecznej w 2021r. było:

- ubóstwo /439 rodzin/
- bezrobocie /414 rodzin/
- długotrwała lub ciężka choroba /237 rodzin/
- niepełnosprawność /249 rodziny/
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego 127 rodzin, w tym 113 rodzin niepełnych i 16 rodziny wielodzietnych
- potrzeba ochrony macierzyństwa /83 rodziny/, w tym wielodzietność -46 rodzin
- alkoholizm /94 rodziny/
- trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego /18 osób/
- bezdomność /17 osób/
- narkomania /7 osób/
- przemoc w rodzinie /2 rodziny/

Struktura MOPS na koniec 2021r. przedstawiała się następująco:

- kierownik
- główny księgowy
- referent administracyjno - kadrowy
- starszy specjalista pracy socjalnej - 1
- pracownicy socjalni – 8

- asystent rodziny -2
- opiekunki domowe - 9
- pracownicy świetlic terapeutycznych – 3 /w tym 1 umowa – zlecenie/
- pracownicy wykonujący specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 21 osób /umowy – zlecenia w tym: pedagodzy, logopedzi, neurologopedzi, psychologodzy, fizjoterapeuci, terapeutów socjoterapii, integracji sensorycznej, terapii ręki/

MOPS zatrudniał w 2021r. na umowę zlecenie prawnika, którego zadaniem jest bezpłatne udzielanie porad prawnych mieszkańcom Rypina znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, osobistej i rodzinnej. Łącznie udzielono 76 porad dla 76 osób.

W ramach działań przeciwdziałania przemocy w rodzinie w 2021r. MOPS zatrudniał psychologa, którego zadaniem było udzielanie nieodpłatnego wsparcia osobom przeżywającym trudności w rodzinie z uwagi na przemoc i uzależnienia. Z porad psychologa w czasie 105 konsultacji skorzystało 27 osób.

Pomoc radcy prawnego oraz psychologa będzie udzielana nadal.

Wszyscy pracownicy socjalni, wykonujący pracę merytoryczną w MOPS posiadają odpowiednie kwalifikacje zawodowe. Kierownik posiada specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej zgodnie z zaleceniem art. 122 ustawy o pomocy społecznej.

W roku 2021 pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rypinie podnosili swoje kwalifikacje, biorąc udział w specjalistycznych szkoleniach.

Kontrole

W 2021r. nie przeprowadzano kontroli w zakresie realizacji zadań.

Zostały przeprowadzone przez audytora wewnętrznego czynności sprawdzające wykonania zaleceń z zadania audytowego na temat „Ocena realizacja zadań wykonywanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rypinie w zakresie wypłaty świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej”.

W wyniku przeprowadzonych czynności sprawdzających ustalone, że zostały zrealizowane zalecenia wykazane w zaleceniach audytowych. W wyniku czego zrealizowane zalecenia zmniejszyły ryzyko w działalności oraz wpłynęły na usprawnienie działalności.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rypinie określa następujące, najważniejsze potrzeby w zakresie pomocy społecznej na 2022r.:

- podnoszenie poziomu i doskonalenie sprawności funkcjonowania pomocy społecznej poprzez stałe podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry pomocy społecznej;

- poszerzanie działań służących aktywizacji – społecznej, zdrowotnej, edukacyjnej oraz zawodowej – osób marginalizowanych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, między innymi w oparciu o projekty dofinansowywane z funduszy europejskich;
- wspieranie rodzin w pełnieniu ich podstawowych funkcji, głównie w zakresie opieki i wychowywania dzieci;
- rozpowszechnianie informacji na temat działań podejmowanych na terenie gminy w obszarze polityki społecznej, a także na temat instytucji, placówek oraz organizacji pozarządowych oferujących pomoc;
- realizacja programów rządowych oraz osłonowych;
- zapewnienie niezbędnych środków finansowych na realizację zadań wynikających z ustaw.

Przygotowała:

Marta Kubas - Trędewicz